

Sygn. akt **III AUa 845/22**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2024 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Wiesława Stachowiak

Protokolant: Beata Tonak

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2024 r. w Poznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy **M. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

przy udziale zainteresowanej H. P.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek apelacji H. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 27 sierpnia 2020 r. sygn. akt VIII U 455/19

1. oddała apelację w zakresie punktu 2 zaskarżonego wyroku;
2. w pozostałym zakresie odrzuca apelację.

	Wiesława Stachowiak	
--	---------------------	--

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 stycznia 2019 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych, II Oddział w P. zobowiązał **M. P.** do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1.02.2016 r. do 30.06.2016 r. w kwocie 4 666,46 zł i odsetek za okres od 23.02.2016 r. do 25.01.2019 r., w kwocie 903,33 zł oraz jednorazowej wypłaty za okres 1.03.2016 r. do 31.03.2016 r. z uwagi na fakt, iż została skreślona z listy słuchaczy w Policealnej Szkole (...) w P. z dniem 17.01.2016 r. Renta rodzinna została wstrzymana od 1.07.2016 r.

W formie i terminie przewidzianym prawem od powyższej decyzji odwołała się M. P., wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji ze względu na błędne ustalenia i prawomocną decyzję z dnia 15.10.2017 r.

Postanowieniem z dnia 26 maja 2020 roku Sąd Okręgowy zezwolił H. P. na wstąpienie do sprawy jako zainteresowanej.

Wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2020r. sygn. akt VIII U 455/19, Sąd Okręgowy w Poznaniu zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił że odwołująca nie ma obowiązku zwrotu odsetek za okres od 23 lutego 2016r. do 25 stycznia 2019r. (pkt 1) i w pozostałym zakresie oddalił odwołanie (pkt 2).

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia i rozważania:

W okresie od 16 maja 1994 r. do 30 czerwca 2016 r. M. P.. pobierała rentę rodzinną po zmarłym ojcu.

W dniu 27 lipca 2009 r. M. P. ukończyła 18 lat. Została skreślona z listy słuchaczy Policealnej Szkoły (...) w P. z dniem 17 stycznia 2016 r. W okresie od 1 lutego 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. kiedy powstała nadpłata świadczenia M. P. była pełnoletnia. Odwołująca pobrała i wykorzystwała rentę wypłaconą w wyżej wymienionym okresie. Wypłata renty rodzinnej została wstrzymana od 1 lipca 2016 r., na podstawie decyzji z dnia 6 czerwca 2016 r. znak (...).

Pismem z dnia 18 kwietnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. zawiadomił Wydział (...) Dochodów D. ds. Windykacji, że do dnia uprawomocnienia się decyzji z dnia 7 marca 2017 r. nienależnie pobrane świadczenia nie zostały zwrócone w całości i nie ma możliwości ich potrącenia ze świadczenia ponieważ H. P. nie pobiera świadczenia. Kwota nadpłaty to 4 966,46 zł, kwota odsetek to 324,30 zł, łącznie 5 290,76 zł.

W dniu 8 maja 2017 r. H. P., po zapoznaniu się z treścią decyzji z 7 marca 2017 r., dobrowolnie wpłaciła na konto organu rentowego kwotę 100 zł z tytułu nienależnie pobranych świadczeń. Dokonana wpłata pomniejszyła zadłużenie z tytułu jednorazowego dodatku pieniężnego za okres od 1 marca 2016 r. do 31 marca 2016 r. i nie została zwrócona H. P. z uwagi na istniejące zadłużenie.

Decyzją z dnia 17 maja 2017 r. o znaku (...) -RED-W- (...) organ rentowy umorzył postępowanie wszczęte z wniosku H. P. z dnia 9 maja 2017 r. w sprawie udzielenia układu ratalnego na spłatę zadłużenia z tytułu nienależnie pobranego jednorazowego dodatku finansowanego z budżetu Państwa z uwagi na to, że obowiązujący przepis art.138 ustawy emerytalnej nie przewiduje możliwości rozkładania na raty nienależnie pobranych należności.

W odwołaniu z dnia 6 czerwca 2017 r. od tej decyzji H. P. podniosła zarzut, że to nie ona powinna być adresatem decyzji zobowiązującej ją do zwrotu nienależnie pobranej renty rodzinnej, tylko jej córka M. P., która jest osobą pełnoletnią od 27 lipca 2009 r. i pobierała świadczenie. Organ rentowy nie nadał biegu odwołaniu i skierował do właściwej jednostki ZUS pismo z informacją o konieczności rozważenia wydania decyzji zobowiązującej M. P. do zwrotu nienależnie pobranej renty rodzinnej.

Decyzją z dnia 3 października 2017 r., znak (...) organ rentowy, na podstawie art. 138 ustawy emerytalnej oraz art. 84 ust. 9 i 11 ustawy systemowej zobowiązał M. P. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 lutego 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. w kwocie 4 666,46 zł i odsetek za okres od 23 lutego 2016 r. do 7 marca 2017 r., tj. do dnia wydania decyzji w kwocie 286,71 zł oraz jednorazowej wypłaty za okres od 1 marca 2016 r. do 31 marca 2016 r. w kwocie 300,00 zł, łącznie 5 253,17 zł. Organ rentowy poinformował, że nadpłata powstała na skutek skreślenia M. P. z listy słuchaczy w Policealnej Szkoły (...) w P. z dniem 17 stycznia 2016 r. w związku z tym wypłata renty rodzinnej została wstrzymana od 1 lipca 2016r. Przesyłka zawierająca przedmiotową decyzję została nadana listem zwykłym.

Od powyższej decyzji z dnia 3 października 2017 r., znak (...) M. P. złożyła odwołanie do Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Po ponownej analizie sprawy, organ rentowy decyzją z dnia 15 grudnia 2017 r. o znaku (...) - (...) uchylił decyzję z dnia 3 października 2017 r. o znaku (...) zobowiązującą M. P. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Przesyłka zawierająca przedmiotową decyzję została nadana listem zwykłym. Adresatem decyzji była H. P. i M. P..

Zaskarżoną decyzją organ rentowy zobowiązał M. P. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1.02.2016 r. do 30.06.2016 r. w kwocie 4 666,46 zł i odsetek za okres od 23.02.2016 r. do 25.01.2019 r., w kwocie 903,33 zł

oraz jednorazowej wypłaty za okres 1.03.2016 r. do 31.03.2016 r. uwagi na fakt, iż została skreślona z listy słuchaczy w Policealnej Szkole (...) w P. z dniem 17.01.2016 r. Renta rodzinna została wstrzymana od 1.07.2016 r.

W oparciu o wyżej ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy uznał odwołanie za częściowo zasadne.

Sąd Okręgowy przytoczył art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym osoba, która nienależnie pobrała świadczenia jest zobowiązana do ich zwrotu. Zwrotu można domagać się za okres lat trzech, chyba, że osoba pobierająca świadczenie zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty a pomimo tego było ono jej wypłacane – wówczas można żądać zwrotu za 12 miesięcy. Za nienależnie pobrane świadczenia rozumie się :

- 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;
- 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia;
- 3) świadczenia wypłacone z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie innej niż wskazana w decyzji tego organu.

Renta rodzinna wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych dłużej niż faktycznie przysługiwała, stanowi świadczenie nienależne, które podlega zwrotowi. Zgodnie bowiem z art. 68 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Renta rodzinna po przekroczeniu 16 roku życia przysługuje do czasu ukończenia nauki w szkole, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat. Przesłanką do wypłaty renty po ukończeniu 16 roku życia jest kontynuowanie nauki. Renta rodzinna pełni głównie funkcję alimentacyjną, jej celem podstawowym jest dostarczenie środków utrzymania tym dzieciom, które, ze względu na wiek, stan zdrowia lub kształcenie się, nie mają możliwości pozyskiwania tychże środków własną pracą (działalnością zarobkową), a jednocześnie - stanowi pieniężną rekompensatę utraty ekonomicznego wsparcia ze strony zmarłego rodzica (innej osoby, na której ciążył obowiązek alimentacyjny wobec dziecka). Podkreślenia jednak wymaga, że renta rodzina nie jest świadczeniem socjalnym przyznawanym każdemu kto utracił rodzica i którego sytuacja finansowa jest trudna, a jedynie ma ułatwić osobom uczącym się zdobycie lepszego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.

Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołująca pobierała rentę rodzinną w okresie od dnia od 1.02.2016 r. jako świadczenie nienależne, gdyż z dniem 17 stycznia 2016 roku została skreślona z listy słuchaczy Policealnej Szkoły (...) w P.. Odwołująca potwierdziła na rozprawie, że w okresie od 1 lutego 2016 r. do 30 czerwca 2016r., będąc już osobą pełnoletnią, pobrała i wykorzystała wypłaconą jej rentę. Odwołująca nie kwestionowała też tego, że faktycznie została skreślona z listy studentów z dniem 17 stycznia 2016 roku, podnosiła jedynie, że ze względu na problemy zdrowotne i nie miała wiedzy o tym, że została skreślona z listy studentów. O powyższym miała się dowiedzieć dopiero w marcu 2016 roku.

W niniejszej sprawie odwołująca nie zaoferowała materiału dowodowego, z którego wynikałoby, że wiedzę o skreśleniu z listy studentów otrzymała dacie późniejszej niż styczeń 2016 roku. Ciężar dowodu w przedmiotowej sprawie spoczywał właśnie na skarżącej. Odwołująca kwestionując decyzję pozwanego, zaprzeczyła twierdzeniom organu rentowego, który na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego w postępowaniu administracyjnym dokonał niekorzystnych dla niej ustaleń w zakresie skreślenia z listy studentów. W konsekwencji, w postępowaniu przed sądem odwołująca powinna wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych z jej stanowiskiem reprezentowanym w odwołaniu od zaskarżonej decyzji. Na etapie postępowania sądowo-odwoławczego, odwołująca musi udowodnić, że wskazane przez nią w odwołaniu okoliczności faktycznie miały miejsce. Powyższa reguła oznacza także, że brak

inicjatywy dowodowej strony odwołującej się lub niedostateczne wykazanie zasadności jej stanowiska, co do zasady skutkować będzie oddaleniem odwołania. Odwołująca takich okoliczności i dowodów nie przedstawiła.

Zdaniem Sądu Okręgowego bez znaczenia dla rozstrzygnięcia w kwestii zwrotu nienależnie pobranego świadczenia pozostaje okoliczność, że decyzją z 3 października 2017 r. organ rentowy, na podstawie art. 138 ustawy emerytalnej oraz art. 84 ust. 9 i 11 ustawy systemowej już zobowiązał M. P. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 lutego 2016 r. do 30 czerwca 2016 r., albowiem po ponownej analizie sprawy, organ rentowy decyzją z dnia 15 grudnia 2017 r. o znaku (...) - (...) uchylił decyzję z dnia 3 października 2017 r., eliminując ją z obrotu.

Zwrot nienależnej renty rodzinnej następuje w wartości brutto. Na podobnym stanowisku stoi również Sąd Najwyższy, który w uchwale z dnia 26 kwietnia 1994r. II UZP 9/94 OSNP 1994/3/45 stwierdził iż: „Świadczeniem wypłaconym w rozumieniu przepisu art. 106 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40 poz. 267 ze zm.) jest kwota świadczenia faktycznie wypłaconego osobie pobierającej świadczenie, zwiększona o kwotę podatku dochodowego od osób fizycznych odprowadzoną przez organ rentowy na rzecz organu podatkowego.” Odprowadzony przez organ rentowy podatek jest bowiem należnością przysługującą organowi podatkowemu od osoby fizycznej pobierającej rentę rodzinną. Odnośnie do wyżej wymienionego podatku od wypłaconej renty rodzinnej - odwołującej przysługuje prawo odpowiedniego rozliczenia tego podatku z urzędem skarbowym

Natomiast odnosząc się do zasadności odsetek za okres od 23.02.2016 r. do dnia wydania decyzji, Sąd Okręgowy uznał, że w okolicznościach niniejszej sprawy brak było podstaw do zobowiązania odwołującej do ich zwrotu za okres do dnia wydania zaskarżonej decyzji. Przepis art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych jak i art. 138 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie określają tego, w jakim terminie nienależne świadczenie winno być zwrócone. W konsekwencji, według zasad prawa cywilnego, ubezpieczony - dłużnik winien spełnić świadczenie niezwłocznie od doręczenia mu decyzji ustalającej obowiązek zwrotu świadczenia, jako nienależnie pobranego.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję o tyle, że ustalił, iż odwołująca M. P. nie jest zobowiązana do zwrotu odsetek od nienależnie pobranego od 23 lutego 2016 roku do 25 stycznia 2019 roku.

W pozostałym zakresie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie jako bezzasadne.

Apelację od powyższego wyroku, w całości, złożyła zainteresowana H. P., wnosząc o jego uchylenie oraz uchylenie decyzji i zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Apelująca argumentowała, że w obrocie prawnym funkcjonują obecnie dwie decyzje dotyczące tego samego zobowiązania do zwrotu renty rodzinnej, tj. decyzja zaskarżona w niniejszym postępowaniu wydana wobec M. P. oraz decyzja z dnia 7 marca 2017r., która zobowiązuje H. P. do zwrotu nienależnie pobranej renty rodzinnej, rozliczonej na M. P.. W toku postępowania apelująca składała kolejne pisma procesowe uzupełniając wniesioną apelację, jak też zarzucała nieważność postępowania (art. 379 pkt 3 k.p.c.) oraz powoływała wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 12 maja 2022r. w sprawie VII U 453/18 oddalający apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z 18 grudnia 2019r. w sprawie VII U 453/18 dotyczący decyzji z 20 lutego 2018r. wydanej wobec H. P.. Apelująca zgłaszała też nowe roszczenia, w tym o orzeczenie, że M. P. nie może być zobowiązana do spłaty nienależnie pobranej renty rodzinnej w odniesieniu do decyzji z dnia 7.03.2017r., orzeczenie, że doszło do naruszenia dobra osobistego apelującej przez sąd i organ rentowy oraz przyznanie stosownego zadośćuczynienia i odszkodowania za doznaną krzywdę.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Na wstępie rozważań - z uwagi na fakt, że zainteresowana H. P. zaskarżyła wyrok w całości, Sąd Apelacyjny wskazuje, że apelacja w zakresie punktu 2 zaskarżonego wyroku podlegała oddaleniu jako bezzasadna, zaś apelacja w pozostałym

zakresie, tj. co do pkt 1 zaskarżonego wyroku jak i co do nowych roszczeń zgłoszonych w apelacji, podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna.

W pierwszej kolejności odnosząc się do merytorycznej oceny wniesionej apelacji, to Sąd Apelacyjny uznał wywiedzione w niej zarzuty za bezzasadne, co skutkowało oddaleniem apelacji.

Wskazać należy, że w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego, jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. W postępowaniu zainicjowanym odwołaniem wniesionym do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, sąd nie działa w zastępstwie organu rentowego, w związku z czym nie ustala prawa do świadczeń, i choć samodzielnie oraz we własnym zakresie rozstrzyga wszelkie kwestie związane z prawem lub wysokością świadczenia objętego decyzją, to jego rozstrzygnięcie odnosi się do zaskarżonej decyzji. Przedmiotem postępowania sądowego w sprawach z odwołania od decyzji organu rentowego jest zatem ocena zgodności z prawem - w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Postępowanie to jest postępowaniem kontrolnym, dlatego postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy. Sąd orzekający nie może tego organu zastępować, powodowałoby to bowiem wyeliminowanie poprzedzającej postępowanie sądowe drogi administracyjnej. Reasumując - postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter odwoławczy, a treść decyzji wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz rozstrzygnięcia sądu (por. też wyrok Sądu Najwyższego z 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005 nr 3, poz. 43).

Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszej sprawy wskazać należy, że istotą niniejszej sprawy, wyznaczoną przez zaskarżoną decyzję z 25 stycznia 2019r., była ocena czy organ rentowy trafnie zobowiązał M. P. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1.02.2016 r. do 30.06.2016 r. w kwocie 4666,46 zł oraz jednorazowej wypłaty za okres 1.03.2016 r. do 31.03.2016 r. z uwagi na fakt, iż została skreślona z listy słuchaczy w Policealnej Szkole (...) w P. z dniem 17.01.2016 r.

Wbrew zarzutom apelującej Sąd Okręgowy wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz w treści obowiązujących przepisów prawnych. W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego oraz dokonał wszechstronnej oceny całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy. Również rozważania prawne są trafne i Sąd Odwoławczy podziela je także w całości.

Odnosząc się do zarzutów zawartych w apelacji, wskazać należy, że w istocie nie było sporu co do tego, że odwołująca M. P. została skreślona z listy studentów z dniem 17 stycznia 2016 roku. Sąd Apelacyjny nie miał wątpliwości, że odwołująca M. P. pobierała rentę rodzinną w okresie od dnia 1.02.2016 r. jako świadczenie nienależne w rozumieniu art. 138 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 68 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż z dniem 17 stycznia 2016 roku została skreślona z listy słuchaczy Policealnej Szkoły (...) w P.. Odwołująca potwierdziła na rozprawie, że w okresie od 1 lutego 2016 r. do 30 czerwca 2016 r., będąc już osobą pełnoletnią, pobrała i wykorzystwała wypłaconą jej rentę.

Generalną zasadą jest, że dzieci, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, mogą pobierać rentę rodzinną do momentu ukończenia 16 roku życia. Prawo do renty rodzinnej dla dziecka ze względu na wiek ulega przedłużeniu w przypadku kontynuowania nauki w szkole (nie dłużej niż do osiągnięcia 25 lat życia, z zastrzeżeniem art. 68 ust. 2 ustawy). Utratę uprawnień powoduje ukończenie nauki (chodzi tu również o takie sytuacje jak usunięcie ze szkoły, skreślenie z listy studentów itp.). Taka właśnie sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie, gdyż bezspornie M. P. została skreślona z listy studentów z dniem 17 stycznia 2016 roku, a tym samym pobierała rentę rodzinną w okresie od dnia 1.02.2016 r. do 30 czerwca 2016r. jako świadczenie nienależne w rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W konsekwencji mając na uwadze, że zakres rozpoznania niniejszej sprawy jest wyznaczony przez granice zaskarżonej decyzji (którą Sąd Okręgowy zmienił jedynie częściowo w zakresie obowiązku zwrotu odsetek), to Sąd Apelacyjny

uznał, że decyzją z dnia 25 stycznia 2019r. organ rentowy trafnie zobowiązał M. P. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

Odnosząc się zaś do argumentacji apelującej związane z tym, że w obrocie prawnym funkcjonują obecnie dwie decyzje dotyczące tego samego zobowiązania do zwrotu renty rodzinnej, tj. decyzja zaskarżona w niniejszym postępowaniu wydana wobec M. P. oraz decyzja z dnia 7 marca 2017r., która zobowiązuje H. P. do zwrotu nienależnie pobranej renty rodzinnej, to sąd ubezpieczeń społecznych rozpoznający odwołanie od decyzji z 25 stycznia 2019r. – jak już wyżej wskazywano – związany był zakresem tej decyzji, a zatem nie mógł uchylić decyzji z 7 marca 2017r. wydanej wobec H. P.. Istotne jest jednak, że pełnomocnik ZUS oświadczył, że ZUS uchylił decyzję zobowiązującą H. P. do zwrotu renty rodzinnej, po uprawomocnieniu się decyzji wydanej wobec M. P., a zatem po zakończeniu niniejszego postępowania. W konsekwencji w obrocie prawnym pozostanie tylko jedna prawidłowa decyzja dotycząca przedmiotowego zobowiązania do zwrotu nienależnie pobranej przez M. P. renty rodzinnej.

Bezasadny jest zarzut nieważności postępowania (art. 379 pkt 3 k.p.c.). W tym zakresie odwołująca powoływała wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 12 maja 2022r. w sprawie VII U 453/18 oddalający apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z 18 grudnia 2019r. w sprawie VII U 453/18 dotyczący decyzji z 20 lutego 2018r. wydanej wobec H. P.. Jednakże powołana sprawa, jak i sprawa niniejsza nie są tożsame, stąd już choćby z tego względu nie można mówić o nieważności postępowania z uwagi na powagę rzeczy osądzonej.

W dalszej kolejności Sąd Apelacyjny wskazuje, że apelacja w pozostałym zakresie, tj. co do pkt 1 zaskarżonego wyroku jak i co do nowych roszczeń zgłoszonych w apelacji, podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Przede wszystkim wskazać należy, że w pkt 1 wyroku Sąd Okręgowy orzekł na korzyść strony odwołującej, gdyż ustalił że odwołująca nie ma obowiązku zwrotu odsetek za okres od 23 lutego 2016r. do 25 stycznia 2019r. Zatem brak pokrzywdzenia odwołującej tym orzeczeniem, stanowiącego przesłankę dopuszczalności apelacji, skutkowało przyjęciem przez Sąd Apelacyjny braku istnienia interesu prawnego w kwestionowaniu orzeczenia w pkt 1 i odrzuceniem apelacji w tej części. Sąd Apelacyjny wskazuje, że przesłanką zaskarżenia orzeczenia jest m.in. istnienie po stronie wnoszącego środek odwoławczy pokrzywdzenia (gravamen) czyli procesowego interesu prawnego. Inaczej mówiąc, to czy orzeczenie jest niekorzystne dla skarżącego dotyczy możliwości skutecznego skorzystania przez skarżącego z przysługującej mu legitymacji do wniesienia środka odwoławczego. Zatem ocena pokrzywdzenia stanowi warunek dopuszczalności zaskarżenia orzeczenia i poprzedza badanie zasadności środka odwoławczego. Kwestia ta została rozstrzygnięta uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r. (III CZP 88/13 OSNC 2014, Nr 11, poz. 108).

Sąd Apelacyjny za niedopuszczalne uznał także rozstrzyganie w przedmiocie nowych roszczeń zgłoszonych w apelacji. W konsekwencji apelacja jako niedopuszczalna w tym zakresie podlegała odrzuceniu na podstawie art. 373 § 1 k.p.c.

Konkludując, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację w zakresie punktu 2 zaskarżonego wyroku; a w pozostałym zakresie odrzucił apelację na podstawie art. 373 § 1 k.p.c.

Wiesława Stachowiak